

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 5:53, leidžiasi 7:43

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIII

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, Balandžio-April 27 d., 1971 m.

Kaina 15c

99

LATVIU RASYTOJA UZDARYTA BEPROTINAMY

BALTIJOS REIKALAI DANŲ SPAUDOJ

Zinomas danų dienraštis Kopenhagoje, „Berlingske Tidende“ 8. m. vasario 22 laidoje paskelbė įsidėmėtiną straipsnį, „Pamirštieji kraštai“. Danų laikraštis pabrėžia, kad neseniai įvykusios bylos, nukreiptos prieš Baltijos kraštų žydus, atkreipė Vakarų dėmesį, tiksliau — priminė, jog tie kraštai turį blogą sąžinę Baltijos valstybių atžvilgiu. Esą, faktas, kad Vakarų pasaulis, pirmoje eilėje — JAV-bės niekuomet nėra pripažinęs sovietų įvykdytos Baltijos kraštų okupacijos, tai — labai menka pagunda tiems kraštams.

Laikraštis primena Baltijos valstybių praeities bruožus, buvusias bolševikų ir nacių okupacijas, nuo 1944 m. vėl atgavintą sovietų okupaciją, nurodo į masinius išvežimus Baltijos kraštuose ir pažymi: rusams vėl tuose kraštuose įsigalėjus, gyvenimo lygis nukrito ligi rusiškąjo lygio ir visose gyvenimo srityse pradėta smarkus rusinimo vyksmas.

Kopenhagos dienraštis teigia, kad antrąjį pasaulinį karui pasibaigus Latvijos gyventojų tarpe 85 proc. buvo latviai, tuo tarpu šiuo metu latvių gyventojų beliko 80 proc. Sostinėje Rygoje dabar gyventojų daugumą sudaro ne latviai, bet — rusai.

Laikraštis pateikia ir žinių apie Baltijos kraštuose vykdytą ir dar tebeapstabėjamą pasipriešinimo prieš okupantą judėjimą. Esą, rusai per 30 metų Baltijos kraštuose sunaikino daugiau kaip 600,000 gyventojų. Daug laisvės kovotojų atsidūrė priverčiamo darbo stovyklose.

Laikraštis nurodo į vieną Potmos darbo stovyklos kalinių, latvių kalbininką Viktorą Kalninskį. Nors dar 1962 m. buvo nuteistas, už priešrusiškų leidinių platinimą, 10 metų bausmė darbo stovykloje, tačiau jis dar nesąs pašalintas iš ten. Jis, protestuodamas prieš elgesį su juo stovykloje, jau kelis kartus buvo paskelbęs bado streiką.

Jo laiško, pasiūstos rusų įstai-goms, turinys pasiekė ir Vakar-us. Jis kaltina sovietus, įstei-gus priverčiamo darbo stovyk-las, kuriose kenčia milijonai. Jei laimingiesiems pavyksta iš tų stovyklų išeiti, jie daugiau pa-našūs nei į žmones, bet į šešėlius. Kaliniai stovyklose priversti ba-dauti ir kęsti pažeminimą. Šios stovyklos panašios į nacių laik-mečių Vokietijoje buvusias. Jo-se jau išnyko, Stalinui mirus, 1953 metais, buvusios pagerin-tos salygos.

Danų laikraštis pastebi, kad Baltijos kraštų gyventojai kova prieš okupantą žymiai sun-kesnė, jei palyginti su buvusia Danijos gyventojų kova prieš nacius, antrojo pas. karo metu. Estai, latviai ir lietuviai tegal-li tikėtis sulauksią nepriklausomybės tik didelio karo ar re-voliucijos, Rusijoje, keliu.

Taip, baigia laikraštis, geleži-nė uždanga yra nusileidusi ana-pus Baltijos kraštų. Kartas nuo karto apie gyvenimą ten, Dani-joje paskelbiami straipsniai, kuriuose gyvenimas nuspalvin-tas gražia spalva ir jų autoriai (Erik ir Hans Jensen) tepaskel-bė tai, ką jiems parodė tų kra-tyų vadovai. Tai straipsniai, so-vietinės propagandos persunkti.

Tačiau, jei kam nors pavyks-ta mesti žvilgsnį anapus „fasa-do“, tai jau niekam neliks abe-jojimų dėl gyvenimo, su kuriuo susidūrė nelaimingieji, paverg-tieji gyventojai. (E)

IS VISO PASAULIO

TEL AVIVAS. — Izraelio kariuomenės štabo viršininkas gen. Bar Lev pareiškė, kad dar niekados per vienerius metus Izraelis nebuvo taip sustiprėjęs, kaip per praėjusius metus. Korrespondentams buvo parodyti Izraelio nauji helikopteriai, mechanizuoti artilerijos pabūklai ir šarvuotieji, galį plaukti vandeniu. Patobulintos ir sovietų „Katiušos“ — minosvaidžiai, pagrobti iš egiptiečių 1967 metų kare. „Katiušos“ dabar gali pa-siųsti iš syk 12 minų, sverian-čių po 244 svarų, septynias my-lias.

NEW YORKAS. — Čia įvyko žydų paradas, minint šią savi-tę suinancijos sukakties — 23-cios nuo Izraelio valstybės įstei-gimo. Parade dalyvavo 75,000 žydų. Jiems bandė trukdyti gru-pė arabų. Policija suėmė du susi-mušusius asmenis.

SEATTLE. — Nuo cigaretės užsidegus namui, žuvo 12 as-menų, sužeisti dar 9.

WASHINGTONAS. — Poli-cija suėmė 150 kvakerių sektos demonstrantų prie Baltųjų Rū-mų.

MASKVA. — Sovietų kariuo-menės laikraštys „Krasnaja Zvezda“ rašoma, kad Baltuose Rūmuose ir Kongrese labai di-delė Ku Klux Klano įtaka. Nu-rodamos kelių dešimčių Ameri-škos politikų pavardės ir spė-luojama, kad tie žmonės yra kla-no nariai ar vadai. Vienas — Buchanan rašas prezidento kal-bas, kitas Richard Allen esąs prezidento patarėjo Kissingerio sekretorius.

◆ Time žurnalas praneša, kad dar prezidento Johnsono laikais valstybės prokuroras Ramsey Clark įsakė FBI šnipinėti stu-dentų grupes ir sekti radikalių grupių vadus.

Vengrija rinko naują parlamentą

BUDAPESTAS. — Sekmadie-nį Vengrijoje įvyko parlamen-to rinkimai ir vietinių savival-dybių tarybų rinkimai. Pagal naujai reformuotą komunistinės Vengrijos rinkimų įstatymą, gy-ventojai pirmą kartą turėjo šio-nę tokį pasirinkimą. Parlamen-to narius renkant, 352 vietoms užpildyti, buvo išstatyti 402 kan-didatai. Taigi, kai kuriuose ra-jonuose žmonės turėjo pasirink-ti, nors visi kandidatai bu-vo išstatyti komunistų partijos, jos vadovaujamo Patriotinio Liaudies Fronto.

Pabrėžtina, kad tose apylin-kėse, kur kandidatai „didieji“ partijos vadai, politbiuro ar cen-tro komiteto nariai, antro kandi-dato nebuvo. Čia visi turėjo bal-suoti tik už vieną. Savivaldybių tarybų rinkimu-

Oficiali sovietų žinių agentūros fotografija rodo didžiojo SST lėktuvo, TU-144 modelį, kuris yra bandomas aero-nautikos tunelyje. Tunelio angioje stovis vyras parodo to tunelio dydį.

AVIACIJOS KATASTROFOJE ŽUVO FABIJONAS GEDIMINAS DAUŽVARDIS

Fabijonas Gediminas Daužvardis, Jungtinių Amerikos Valstybių aviacijos pulkininkas, laimingai sugrįžęs iš Vietnamo kovos lauko, žuvo sekmadienį, bal. 25 dieną blogame oru besileisdamas Wyomingo aerodrome. Pulk. Daužvardis paliko našlę ir tris vaikučius. Skaudančia širdimi liūdi Dr. Petras Daužvardis, Lie-tuvos generalinis konsulas Chicagoje ir ponis Daužvardienė, ne-tėkė mylimo sūnaus.

Kartu su F. G. Daužvardžiu žuvo dar keturi lakūnai. Jie grį-žo iš Colorado Springs ir leido-si Chayenne aerodrome siau-čiant sniego pūgai. Lėktuvas C-47, dviejų motorų, per staigiai leidosi ir atsismušė į žemę, šalia nusileidimo tako. Karo aviaci-jos pareigūnai pradėjo tirti ka-tastrofos priežastis. Lėktuvas priklausė Warren Karo Aviaci-jos bazei.

Pulkininkas leitenantas Dauž-vardis mokėsi Lindblom Aukš-tesniojo mokykloje ir Chicago City College. Paskutiniu metu jis buvo strateginių raketų es-kadrilės dalinio vadas. Gegužės mėnesį būty suėję jau 20 metų F. G. Daužvardžio tarnybos JAV aviacijoje. Pabaigęs tarnybą Pietryčių Azijoje pulki-ninkas kurį laiką tarnavo JAV eskadrilėje Okinavos saloje. Jo žmona irgi yra buvusi Karo Aviacijos galestingoji sesuo. Ji su vaikais gyvena Chayenne mieste.

Kolumbija sustabdė studentų riaušes

BOGOTA. — Kolumbijos pre-zidentas Pastrana Borrero savo kalboje pasidžiaugė, kad stu-dentų neramumai universite-tuose pasibaigė ir vyriausybė pavyko nugalėti griauančias jėgas. Kolumbijoje teko užda-ryti penkis universitetus. Ypač didelės riaušės įvyko Cali mie-s-te, kur riaušėse buvo nušautas vienas studentas ir nemažai bu-vo sužeisti. Šimtas studentų sėdi kalėjimuose. Universitetuo-sebudi policijos ir kariuomenės jėgos.

Kolumbijoje prieš vyriausybę yra gan stipri opozicija, kuri reikalauja greitesnių reformų ir socialinio teisingumo įgyven-dinimo.

se buvo 72,000 kandidatų 69,000 vietų užpildymui. Balsuotojai džiaugiasi galėdami turėti nors tokį ribotą pasirinkimą — iš dviejų tos pačios partijos kan-didatų turėdami teisę pasirink-ti geriau patinkantį.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Komunistai Vietname pav-dvigubino savo puolimus. Apšau-dytos pačios svarbiausios JAV karinės bazės Da Nange, Qui Nohne ir prie Saigono.

◆ Prezidentas Nixonas pareiškė, kad Amerikos ekonominiai reikalai pagerėjo. Infliacijos įsi-bėgėjimas sustabdytas, gamyba auga, nereikės jokių kainų ar algų kontrolių. Prezidentas pa-žadėjo pabaigti ir karą Vietna-me.

◆ Paryžiuje Viet Congo dele-gatų pareiškė, kad yra ameri-kiečių, kurie kovoja su komu-nistais prieš Amerikos kariuo-menę. Kiti padeda komunistams kitais būdais, nekovodami prieš juos arba sabotuodami Ameri-kos kariuomenės veiksmus.

◆ Indija uždarė savo atsto-vybę Daccos mieste, o Pakista-nas — Kalkutoje.

◆ Šiandien Pietų Korėjoje renkamas prezidentas.

◆ Šiandien Detroite praside-da JAV katalikų vyskupų suva-žiavimas, kuriame dalyvaus apie 250 vyskupų. Manoma, kad bus svarstomas ir kunigų celi-bato klausimas.

◆ Life žurnalas sako, kad Ki-nijos diktatorius Mao Tungas noris susitikti Pekine su prezi-dentu Nixonu, kuris irgi labai noris nors kartą aplankyti Kini-ją.

◆ Britų parlamente Falmou-tho atstovas nusiskundė, kad rusų jūreiviai laisvai vaikštojo po Falmoutho uostą ir fotogra-fuoja uosto krantines ir įvai-rius įrengimus.

Austrijoje išrinktas prezidentas Jonas

VIENA. — Austrijoje buvo perrinktas socialdemokratas pre-zidentas Franz Jonas, 71 metų amžiaus. Jis gavo apie 53% vi-sų balsų. Jo svarbiausias kon-kurentas buvo Austrijos amba-sadorius Jungtinėse Tautose Kurt Waldheim, konservatyvios liaudies partijos kandidatas.

Prezidento perrinkimas dar šešeriems metams rodo, kad Austrijos gyventojai pritaria socialdemokratų vyriausybei, vadovaujamai Bruno Kreiskio. Galimas daiktas, kad dabar vy-riausybė šauks naujus parla-mento rinkimus savo persvaros padidinimui, kad nereikėtų val-dyti pasiremiant mažesnę Lais-vės partijos atstovais.

Amerikos politiniame gyvenime buvo peržengta dar viena užvara, kai San Jose, Calif. miesto meru buvo irink-tas japonų kilmės Norman Mineta, 39 metų. Jis iš 15 kandidatų gavo dau-giausia balsų, net 62% visų balsa-vusių.

ŽYMI LATVIJOS POETĖ IR VERTEJA NUBAUSTA UŽ NEPALANKUMĄ RUSAMS

NEW YORKAS. — Baltic Apeal Informacijų Tarnyba pra-neša žinių apie žymios latvių poetės Majos Silmalės, 46 metų, su-ėmimą. Ši žinia jau buvo sovietų pagrindinio „samizdat“ — Eina-mųjų įvykių Kronikos 17 numeryje. Poetė ir žinoma latvių ver-tėja buvo suimta vasario mėn. ir uždaryta kalėjimo ligoninėje, Rygoje. Kovo mėn. pradžioje ji buvo perkelta į Sarkankalns be-pročių ligoninę.

Kinijos premjeras puolė Ameriką

PEKINAS. — Kinijoje iškil-mingai buvo paminėtos metinės nuo Indokinijos tautų bendro fronto įsteigimo: Vietnamo, La-so ir Kambodijos komunistų konferencijos.

Šio priėmimo šeiminkas bu-vo princas Sihanoukas, nuvers-tas Kambodijos valdovas. Kini-jos premjeras šia proga pasakė ilgą kalbą, kurioje pakartojo įprastus puolimus prieš Ameri-ką. Stebėtojai tačiau sako, kad tie puolimai būvę švelnesni.

Princas Sihanoukas pakvietė laikraštininkus kitais metais šia proga atvažiuoti į Kambodiją, nes ji jau būsianti laisva.

Kinijos laivai Albanijos bazėje

LONDONAS. — Britų Sun-day Telegraph paskelbė, kad Al-banijoje dirba Kinijos laivų sta-tybos specialistai, kurie atnauji-na keturis sovietų povandeninius laivus, paliktus sovietų Al-banijoje, Saseno saloje. Albanija susipyrko su Sovietų Sąjunga ir išprašė lauk sovietų povandeni-nius laivus. Saseno bazėje buvo 12 laivų, iš jų aštuoni išplaukė, o keturi liko.

Laikraštis sako, kad tie lai-vai turės kinų įgulas, tačiau plau-kios su Albanijos vėliava.

Indėnai neturi širdies susirgimų

BOSTONAS. — Harvardo universiteto mokslininkų grupė kartu su Ekvadoro Quito univer-siteto mokslininkais išsamiai iš-tyrė vienos indėnų genties Ekv-vadore gyvenimo būdą ir ieš-kojo ryšio tarp ilgo tų indėnų gyvenimo ir jų maitinimosi įpročių.

Vilcabambos kaime, Andų kalnuose daug mėnesių praversti tyrimai parodė, kad iš 800 kai-mo gyventojų, 400 yra suaugę, tik du rasti su mažais širdies negalavimais. Indėnų tarpe yra vienas 121 metų amžiaus, aštuo-ni virš 100 metų ir 38 virš 75. Tarp tų senesnių, padarius įvai-rius širdies tirimus, tik du rasti su širdies negalavimų žymė-mis.

Pastebėta taip pat, kad indė-nų kraujyje yra labai mažai cho-lesterolio — riebalų. Indėnai dirba laukuose nuo saulės tekė-jimo iki nusileidimo, jie suval-go per dieną apie 1,700 kalorijų ir tik 17 gramų riebalų per die-ną, apie 153 riebalines kalorijas. Harvardo mokslininkai galvo-ja suradę dar vieną įrodymą, kad aukštas cholesterolio kiekis mi-tyboje kenkia širdžiai. Pabrėžti-na, kad tie Vilcabambos indėnai patys augina tabaką ir stipriai jį rūko nuo jaunystės iki senia-vės amžiaus.

Rašytoja Maja Silmale kartą jau buvo suimta ir išvežta į Si-birą, kur ji gyveno 1949—1958 metų laikotarpyje. Ji tada bu-vo kaltinama išvertusi sovietų cenzūrai nepriimtinių rašytojų kūrinus, jų tarpe Antoine de Saint-Exupery veikalus.

Rašytoja yra žinoma prancū-zų literatūros vertėja į latvių kalbą. Tarp jos vertimų yra Victor Hugo, Albert Camus, Charles Baudelaire, Honore de Balsac, Anatole France ir kitų prancūzų rašytojų kūriniai. Per-nai rudenį Rygoje buvo išleista jos versta prancūzų poetų anto-logija, pavadinta „Es tevi tur-pinu“ (Aš tėsiu tave).

Rašytoja Silmale buvo suim-ta už liudijimą kitos latvės Li-dijos Doroninos teisme, kur ji buvo kaltinama Solženicino ir Amalriko raštų turėjimu savo bute. Doronina buvo nuteista dviem metams sunkių darbų, o ją gynusi rašytoja Silmale pa-tį susilaukė bylos.

Apie Silmalės suėmimą jau rašė Stokholmo, Goeteborgo ir Malmö laikraščiai. Šią žinią pa-tvirtino balandžio 2 d. ir Svedi-jos radijas.

Park kandidatus paskutinį kartą

SEOULAS. — Pietų Korėjos prezidentas Park rinkiminių kal-boj pareiškė, kad jis jau pė-skutinį kartą kandidatuoja į pre-zidentus. Park išbuvo P. Ko-rėjos prezidentu jau 10 metų. Amerikai išvežant kariuomenę iš Korėjos, jai gresias pavojus ir jis noris būti prezidentu per tą pavojingą periodą. Tačiau apie 1975 metus P. Korėja bus pakankamai stipri ir be ame-rikiečių apsaugoti savo valstybę. Prezidentas Park pabrėžė, kad P. Korėjai bus reikalinga stip-ri kariuomenė ir saugumo dali-niai, nes komunistai tik ir lau-kia P. Korėjos susilpnėjimo.

Premjeras sako: „Gresia diktatūra“

ROMA. — Italija paminėjo 26-tą sukaktį nuo Italijos išva-davimo II-jo Pasaulinio karo pa-baigoje. Įvairios partijos sa-vaip minėjo šią sukaktį, pabrėž-damas savo įnašą fašistų režimo nugalėjime. Premjeras Colombo šia proga pasakotoje kalboje pa-brėžė naują pavojų Italijai pa-teksti į totalitarinės valdžios ran-kas.

Premjeras neminėjo naujųjų fašistų ar komunistų, bet taikė savo žodžius visiems laisvės žmo-nių bendruomenės priešinams, ap-gailastadamas, kad daug italų, nežiūrint praeities patyrimų, yra pasirengę atsisakyti savo noru demokratinį laisvį.

◆ Italijoje streiką paskelbė 22,000 gydytojų, kurie streikuos 4 dienas.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIME

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai
Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

NUVARGSTANČIAI MOTERIŠKEI PAGALBA VAISTAIS

Visapusiškai tvarkant savo gyvenimą, vietoj esti ir vaistais ramstis. Mediciniška tiesa

Labai sparčiai besikeičiantis gyvenimas labai vargina moteriškes. Per paskutinius 60 metų taip pakito gyvenimas, kaip jis anksčiau keitėsi per šimtus metų. Na, ir atlaikyk, tu žmogau, tokią spartą nepavargdama. Tai beveik visų žmogaus jėgų. O moteriškos tokią spartą jaučia labiau negu vyrai. Mūsų visuomenėje moteriškė turi daug pareigų. Tai tarsi daug rolių vaidinanti arštieji yra ta šiandien perversanti moteriškė. Šių laikų — kitaip sakant, moderniška moteriškė — yra Barbė Devydarbė. Tai ji mylimoji mergaitė, tai motina šeiminkė, savo vyro numylėtinė, namų užlaikytoja, kompanijonė, draugė. Šių dienų moteriškė dalį laiko praleidžia intelektualiniams moksliniams reikalams. Ji rūpinasi pasaulio žmonėmis, ji savo apylinkėse žmoniškų reikalų tvarkytoja — už juos kovotoja, ji namų savininkė, o kartais ir karjeristė.

Gerų pastangų įvertinimas — moteriškos nuovargio mažinimas

Kai pavargusi moteriškė skundžiasi, dažnas jai atsako, kad jis irgi pavargęs. Tai jokia pagunda moteriškai nuovargio. Ji neateina pas draugę ar gydytoją kito skundų išgirsti, bet nuo savo nuovargio pasiliuosuoti. Geras žmogus — draugas lengvins moteriškos nuovargio besidžiaugdamas kiekvieną to moteriškos gerai atliktą gerą darbą. Džiaukimės ir mes tokia moteriške, kuri gerai rūpinasi savo vaikais, kuri tvarkingai siuva pati sau rūbus, kuri augina gražiausias rozes bei kitu kuo naudingą užsiima ir gerai naudingą darbą atlieka. Įvertinimas gerai atliktos pareigos lengvina dirbančiojo nuovargį. Jei moteriškė, pvz., turi du tris

vaikus ir jaučiasi darbais apsirovus, nuolat vaikais besirūpinanti, patarkime tokiai skirti kasdien kiekvienam vaikui tam tikrą laiko dalį privačiam pokalbiui. Tada motina išaiskina vaikui, kad kiekvienas žmogus turi turėti privačias savam gyvenime valandėles. Vaikai vertina tas savo privačias valandas. Jie išmoksta vertinti ir motinos turi nusiteikti, kad jos nebūtinai turi būti su savais vaikais visas 24 valandas parą. Reikia leisti vaikams valandėlę pabūti patiems su savimi.

Dvejopa talka nuvargstančiam

Besistengdami padėti nuvargstančiai moteriškai, stengimės dvejopa jai talkinti. 1. Padėdami jai gyventi jos padėtyje. 2. Padėdami jai prisitaikinti prie aplinkybių. Geriausiai pasiseka gydytojams padėti toms pavargstančioms moteriškėms, kurios, nors ir nuvargusios būdamos, filosofškai — bent dalinai, prisiima tą kryželį ant savo pečių nešti. Lietuvoje moterys turėjo sveiką pažiūrą į nuovargį. Jos aukodavo savo kančias už sielas skaisytykloje, kenčiančias, arba sakydavo: "Tegul bus Dievui ant didesnės garbės". Vargas tas pats palieka, tiek moteriškos nusiteikimas pavargimo atžvilgiu keičiasi tokiu būdu elgiantis.

Kiekvienas gali būti savitai geras

Kiekvienas įvairiai gali būti geras, naudingas visuomenei ir pati sau. Negalima prileisti, kad visos moteriškos būtų kuriam amžiuje būtų vienodų savybių. Visai ne. Tas vienodų savybių reikalavimas gali didinti moteriškos nuovargį. Užtai augančiai moteriškai turi būti atviri keliai į gerą eiti savitai.

Jaunas orangutanas mėgsta maudytis. Jis viena ranka mojuoja, o kojomis laikosi į vonios kraštą.

Nepamirškime, kad yra ne vienas kelias — ne vienas būdas moteriškai būti moteriškai. Taip pat yra ne vienas būdas būti gerai žmonai bei motinai. Kai moteriškė pasirenka savitą kelią į gerą, mūsų pareiga yra padėti jai savo tikslus įvykdyti.

Vaistais pagalba nuvargusiai moteriškai

O kaip su vaistais nuvargstančiai moteriškai, dažnas paklausit. Tam tikras simptomatinis palengvinimas vaistais moteriškos nuovargyje yra geras dalykas tik su viena sąlyga: moteriškė turi suprasti, kad vien vaistai nepagydydys jos sunkenybių, dėl kurių ji nuvargsta. Gydytojas labai atsargiai priraso nuvargstančiai moteriškai vaistų, ir tik trumpam laikotarpiui — tik iki kito vizito skiria jai vaistų kiekį. Štai kaip gydytojas elgiasi, kai moteriškė paprašo recepto savo nuovargio sumažinimui.

Vaistai turi savo vietą nuovargio mažinime. Pacientė turi irgi turėti savo nusiteikimus reikiamus link vaistų. Ji turi būti supanti, ko ji gali iš vaistų laukti. Kai ji geriau jaučiasi, ji turi nevertoti vaistų. Vaistai nuo nuovargio imami tik ribotą laiką.

Bėkime visi nuo "stebuklingos" piliulės

Dažnai žmogus dar nesi žmogum — jis pilnas prietarų kenčia įvairiopai nuo visokių visose srityse išnaudotojų. Tai jausmais nesveikieji išnaudotojai ir taip negaliojantieji išnaudojamieji. Dažnai taip jausmais negaliojančios moteriškos trokšta magiškos — stebuklingos piliulės, vietoj besistengusi tvarkytis reikiamai su savo gyvenimo sunkenybėmis. Įdomu, kad jausmais netvarkingas žmogus visose kitose srityse laukia stebuklo, jais tiki, ir kitus jais tikėti ragina — kad vien ir toliau nesinaudotų dievo — Gamtos jam duotomis ga-

liomis būt žmoniškų ir šviesių, ir tik per tokį dvejopą gerą atsiekti visus "stebuklingus" dalykus pasaulyje.

Reikia klausyti — pildyti pasirengusiai moteriškai išaiškinti, kad ilgai truko, kol ji ėmė jaustis pavargusi, todėl ir užims laiko, kol ji vėl pradės jaustis geriau. Ji turi džiaugtis kiekviena pagerėjimu, ji turi matyti "pusiau pilną stiklinę vandens". Dabar perdažnai žmonės pas gydytoją atėję vien didinti savus nusiskundimus yra linke. Jie tariasi tada gydytojas geriau kreips dėmesį į jų vargus, visai pamiršdami, kad perdažnai nusiskundimai jie save žudo — savas gydymąsias jėgas slopina, joms reikštis neleidžia. Tai būtinai sutvarkytinas nemediciniškas toks žmonių savo skunda perdėjimas, ir visai nesidžiaugimas nors per plauką atsiektu pagerėjimu.

Naudingi vaistai tik su saiku naudojami

Jokie vaistai negali nuovargį pašalinti vienu mostu. Labai atsargus esti gydytojas su mitybomis — magišku — stebuklingu piliulių reikalaujančiomis moteriškėmis. Tokios jos yra labai emociškai pasilpusios. Bet ir joms reikia padėti — dar stropiau, negu kitoms. Joms pagalba priklauso nuo jų nuovargio stovio ir nuo jų pajėgumo tvarkytis gyvenime. Priraso mi vaistai, kad pacientė jaučiasi geriau. Vaistai nuo nuovargio priraso tik tokiu atveju, jei pacientė ateis pakartotinai pas gydytoją. Vaistai priraso tik iki sekančio vizito laikui, pvz., dviem-trim savaitėm. Jei dėl dvasinės įtampos moteriškė turi kokius nors kūno negalavimus, svarbu suteikti ir tokiu moteriškai simptominių palengvinimą. O kai pavargusi moteriškė dar esti ir nusiminusi — kai depresija ją kamuoja, tada patariama tokiai imti prieš deivę ir toliau nesinaudoti dievo — Gamtos jam duotomis ga-

jo vardas vaistų rinkoje yra Elavil po 25 mg. tabletės, imamos 3-4 kartus per dieną po tabletę. Tik viena negerovė su tuo Elavil, kad jis pacientą perdaug migdo. Jei nusiminusioji negali miegoti, tokia labai geras vaistas yra tas Elavil. Užtai yra kitas — mažiau migdas prieš depresiją vaistas, tai Norpramin (dar kitas Pertofrane), tabletės po 25 mg. imamos po vieną 3-4 kartus per dieną. Šis vaistas veikia prieš depresiją greitai ir veiksmingai.

O jei pavargusi moteriškė dar yra ir baiminga — išgastinga — skrupulinga, tai yra vaistas jai vadinamas Diazepam, jo vaistinėse vardas yra Valium, imamas po 5 mg. tabletės tris kart dienoje po vieną jį. Kitas baimingumui tvarkyti vaistas yra Chlordiazepoxide, vaistinėse vadinamas Librium, po 10 mg. kapsulės, imamos po vieną tris kart dienoje.

Iš tų dviejų prieš baimingumą vaistų labiau raumenis atpalaiduoja Valium. Jis ilgai vei-

kia. Užtai mažiau blogumo esti liovus jį vartoti. Duodama Valium mažiausios dozės, po 2 mg. ar 5 mg. dozė, triskart dienoje. Gyvenimo permainos sušlygoms. Tada tik žmogus palaukusiomis ir baimingumo pilnomis moteriškėms geras vaistas yra priedui prie Librium — tai Meprobamate — vaistinėse jis vadinamas dvejopa: Equanil ir Miltown, po 400 mg. tabletės, du kartus dienoje po tabletę. Duodama mažiausios 2-3 savaitės. Čia suminė beveik daugumos moteriškių vartojamus vaistus — jų gerasias ir neigiamas savybes, kad akiai moteriškės vien vaistais nepasikliautų. Daugiau apie kitus nuvargusioms moteriškėms vaistus — sekantį kartą.

Išvada. Žmogus iš seklos dygdamas turi savyje Gamtos (jei kitaip nusiteikęs esat — Dievo) suteiktas jėgas išsivystyti į jam skirtų savybių asmenį. Reikia tik atsakančių sąlygų tokiame vystymuisi. Sąlygos sukuriamos reikiamu darbu. Čia darba negali pavaduoti nei magija, nei malda, nei kitas kitoks žmogaus veiksmas. Už tai vieną kartą ant visados ryškios gamtos — Dievo įsakams — nuostatams nusilenkti — jiems paklusti. Reikia man, tamstai ir kiekvienam kitam pradėti gyventi tikrai — nemeluotai žmoniškų gyvenimą. Taip reikia — ir būtinai tik taip, elgtis auginant žmogų į tikrai

žmogaus vardo vertą asmenį. Ant duotų prigimtų pamatų reikia statyti žmogaus asmenybę suteiktomis jam reikiamomis sąlygomis. Tada tik žmogus palaikysiomis ir baimingumo pilnomis moteriškėms geras vaistas yra priedui prie Librium — tai Meprobamate — vaistinėse jis vadinamas dvejopa: Equanil ir Miltown, po 400 mg. tabletės, du kartus dienoje po tabletę. Duodama mažiausios 2-3 savaitės. Čia suminė beveik daugumos moteriškių vartojamus vaistus — jų gerasias ir neigiamas savybes, kad akiai moteriškės vien vaistais nepasikliautų. Daugiau apie kitus nuvargusioms moteriškėms vaistus — sekantį kartą.

Pasiskaityti: Patien Care, January 15, 1971.

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
— IR TIKRĄ SKILTIS —
Lietuviai būdami perla ir parduoda ir progos suvartoti tikrai per
NAUJIENAS

GEROS DOVANOS

Šios knygos parduodamos dabar "Naujienose" su didesniu nuolaidomis:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, ju priežiūra, sveikata ir grožis. Kietas viršelias, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00
Minkštas viršelias tik \$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTĄ KULTŪRĄ — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išpūdziai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS,

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

SODYBU PIEVELĖS

Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šeštoko knygelė, kuri vadinasi

SODYBU PIEVELĖS

Knygelėje surašyta viskas, kad tiktai pievelės. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręšti ir priežiūrėti. Naujienos šią knygelę parduos. Užsilausieji gali knygelę išgauti už \$1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nemori užsilausiti, tai gali atsųsti \$1.50 čekį arba Money Orderį, o mes knygelę jam pasiųsime. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Apie senus laikus,
Kai atvarai ir laumės
Skrajojo po laukus...
S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar kryptavimai. Naujienose galima gauti šių perliū ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė. **VELYKU PASAKOS**, 32 psl., telpa 6 pasakos ir D.VY. NUKES, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė. **ŠOKOLADINIS KISKELIS**, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrius. **MURKLYS**, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Šimankevičius iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Stasė Vanagaite - Petersonienė. **LAUME DAUME**. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingas laumes Tėvų Žemėje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietas viršelias, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kainą 5 dol.

5. Maironis. **JAUNOJI LIETUVA**, poema. 118 psl., \$1.00.

6. R. Spalis. **GATVĖS BERNIUKO NUOTYKIAI**. Apsakos jaunimui ir senimui. Dail. A. Trinkūno viršelis ir iliustracijos. Išleido Dr. Vydušo Fondas, 528 psl. Kaina 4 dol.

7. Juozas Švaistas. **ŠAUNUS PENKETUKAS**, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietas viršelias, pūkus 77 psl. leidinys. \$3.00.

8. Jonas Valaitis. **SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI**, mitologijos posmai. Eiluoiti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais. 64 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir myleti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuotų vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukščiau.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Kanados foto mėgėjas nufotografavo gražią merginą ir šlaipį stalą, gaudamas prizą Kodak foto mėgėjų konkurse.

How a minus on your paycheck can be a plus in your future.

Sound confusing? It isn't, really. When you join the Payroll Savings Plan where you work, an amount you designate will be set aside automatically from each paycheck. That's the "minus."

That amount will then be invested in U.S. Savings Bonds. That's where the "plus" comes in. Because you're automatically saving for your future, with one of the safest investments there are: U.S. Savings Bonds.

And, by deducting a little at a time from each paycheck, you don't feel the pinch financially. Before you know it, you'll have quite a tidy sum tucked away.

And now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds—for E Bonds, 5½% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra ½%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Put a little "plus" in your future. Join the Payroll Savings Plan.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember: Bonds are a good way to save.

Take stock in America. Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, APRIL 27, 1971

PRASILENKIMAS SU PAVASARIU

Nuo vilko bėgęs, mešką užbėgęs

(Laiškas iš šv. Petro miesto)

Šiuo metu geriausia
Saint Petersburg

Dažnai teko stebėtis, dėl ko lietuviai didžioje daugumoje mieliau linksta į šiltesnius pietus negu į šaltesnę šiaurę. Kur jų nerasi, pradedant Florida, baigiant Kalifornija, ir tas exodus į "šiltus kraštus" nemažėja, o sparčiai didėja.

Atrodo nenatūralu. Visi kilę iš Motinos Lietuvos, esančios Europos šiaurėje, lygiagrečiai su Kanados šiaurvakarių Teritorijomis, taigi ir plačioje Amerikoje atsidūrę, rodo, turėtų jausti šiaurės nostalgiją ir tie, kurie susitaupę metė miestus ir nori pagyventi kaip natūralūs žmonės sveikoje, nepriesterštoje gamtoje, turėtų dailiai, jei jau ne Kanadoje, tai bent Michigano, Wisconsin, ar ba Minnesotos šiauriniuose galuose, kaip tatau padarė kitos šiauriečių tautos atveiviai suomių. Bet ne — iš lietuvių girdesi skundus ir dejonės apie "baistus" šalčius, sniego pusnis ir "speigus" Chicagoje, kuri geografiškai yra lygiagrečiai su pietine Italija, kai Florida ir Kalifornija lygiuojasi su Indija ir Pakistanu ir tomis Himalajų kalnų vietomis, kur žymūs lietuviai keliautojas Matas Šalčius buvo radęs lietuvių tautos proto-tėvynę ir ją plačiai bei pagaunantiai aprašęs savo knygoje "Per 40 tautų".

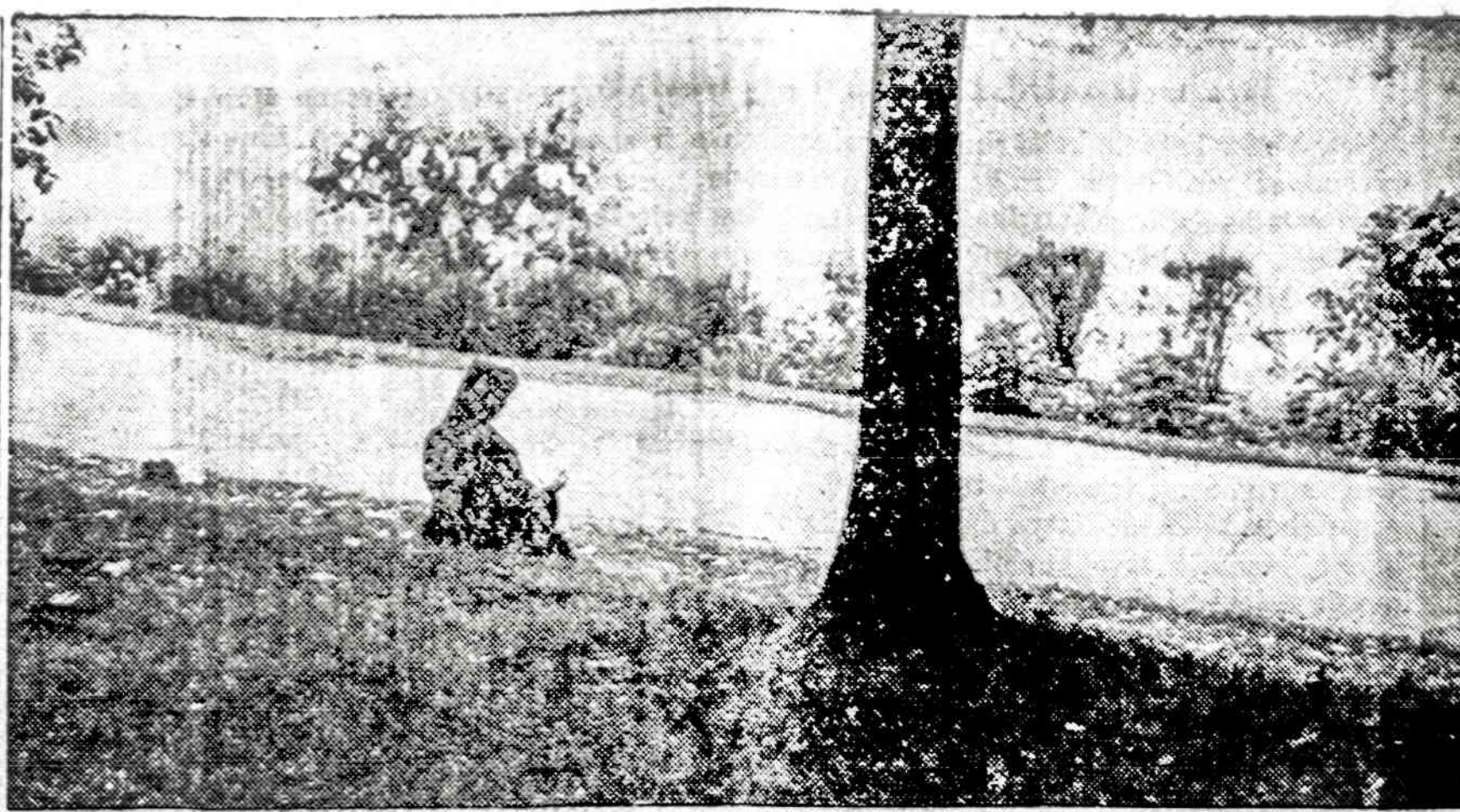
Kad mums šiluma yra kraujuje daugiau negu šaltis, tektų ir asmeniškai paliudyti kelintą

kartą, kad ir po trumpą laiką pagyvenus Floridos (ypač šiuo metu) švariausioje ir sveikiausioje aplinkoje — švento Petro mieste, kuriame gyvai gyvuoja ir pavyzdinčiai veikia draugiškiausia lietuvių bendruomenė, susispietusi aplink savo Lietuvos Klubą.

Lietuviai čia ne tik gražiai tarpsta, bet kas įdomiausia — atjaunėja, pagyvėja, pralinksmeja ir rezultate — ilgiau gyvena!

Nors St. Petersburg, Fla., buvo garsus kaip vienu senelių prievartės į amžinybę, ką liudydavo Central ir First Avenue šaligatviai įrengti suoleliai su atkaltėmis, bet du patyrimai parodė, kad tai buvo praeitis. Viena, kad tu suolelių su atkaltėmis gatvėse beliko tik "simbolis", kita, kad ir praeitį sekmadienį Lietuvių klubo publika, kurios buvo pilna kaip bitelių avilyje, buvo visa, alei viena, žvali, gyva, jaunatviška, ir kai po šaunių pietų su marga programėle prasidėjo šokiai, tai nebeliko "nieko svetimo", anot poetės Liūnės Sutemos.

Per porą praeitų metų, kada čia beteko būti, ypač ilgasis paplūdimis — Saint Petersburg Beach — nebeatpažįstamai prisistatęs naujais hotelių-motelių ir vasarnamių moderniausiais pastatais, bet ir lietuvių, tegul ir smulkesnio kalibro, tose lenktyne už gerbūvį gerokai padaugę. Pietų metu klube geri žmonės pripasakojo tuzinus

"Susimastymas" — iš Kodak įmonės suruošto foto mėgėjų paveikslų konkurso, kuriame dalyvavo 235,000 dalyvių iš Amerikos ir Kanados.

naujų lietuvių, jų įsigytų namų ir įsirengtų verslų, bet kur be bloknoto visus atsiminsi. Tai nors keleta:

Pačiame gyviausiame St. Peter's Beach mazge — Gulf boulevard ir 75 avenue čikagietė Mrs. Radvilienė įsigijusi labai puikų restoraną Colony Dining. Nuo jos vos per bloką gyvena originaliausias lietuvis, buvęs Chicago vaistininkas prov. Šeštokas. Kita lietuvių šeima prie to paties bulvaru turi Mira-Mar vasarvietę; vėl kitas čikagietis, čikagietis jaunas tvirtas profesionalas Vincas Jogaila (W. Jagiella) besąs vienas iš St. Petersburgo naujo laikraščio "The Voice of Pinellas" steigėjų ir leidėjų; jo motinėle yra veikli Chicago lietuvių organizacijose. Kas nežino motelio The Plaza savininkų Jakusovų, ypač Laimutės Jakusovienės, kuri yra gyvai pasidarbavusi lietuvių tautinėje veikloje. Iš artimiausių naujakurių minėtini Stasys ir Emilija Grušai, kurie per gerą bloką nuo jūros 35 Avenue ir Gulf blvd. nusipirkę sau gyventi namus ir pardavę savo vasarvietę Cape Cod, Mass., rudenį žada čia atsikelti gyventi, o naujausia pažintis — Kostas Dimas, žemaitis nuo židnių, turįs namus prie 44 Avenue ir gerą biznį Publix Market skvere.

Dienos viena seka kitą laikrodžio rodyklės preciziškumu; kas rytą saulutė apie pusiau septintą pradeda švitinti į langą ir verkiantieji karveliai už lango palmės pradeda graudingai žadinti — kelkis, kelkis, šiaurės atklydėli, laikas prie vandens, kurio penkių mylių ilgumo baltais paplūdimiais nauji ateiviai su pociomis ir vaikais jau nuo saulėtekio vaikštinėja ir bangų kasnakt išmetamus jūros kausėlius rankioja. J. Pr.

Skersvėjai Katalikų Federacijoje

DEMOKRATISKAS PRINCIPAS KRIKŠČIONISKESNIS

Katalikų federacijos nariams suruoštoje paskaitoje prel. Ladas Tulaba pasakė, kad svarbiausias katalikų bažnyčios klausimas sprendžia aukštoji bažnyčios hierarchija, o katalikiškoji bendruomenė turi paklusti hierarchijos nutarimams.

Jeigu kas prasižengia katalikų bažnyčiai, tai tas įspėjamas apie prasižengimą prie keturių akių. Jeigu atsiranda tokių tikinčiųjų, kuriems tokių įspėjimų nepakanka, tai toks bažnyčios narys įspėjamas prieš liudininkų.

Bet jeigu žmogui ir tokių įspėjimų nepakanka, tai toks bažnyčiai nusikaltes žmogus paskelbiamas bažnyčioje. Jeigu suklydęs tikintysis ir po šių tokių įspėjimų nepasitaisto, tai tada jis išmetamas iš katalikų bažnytinės organizacijos. Tokia tvarka buvo nusistovėjusi bažnyčioje šimtmečiais, — pareiškė prel. Tulaba.

Salcėje susidarė toks įspūdis, kad prelatui geriau patinka tokia nusistovėjusi tvarka, negu mūsų laikų ekumeniniai bažnyčios potvarkiai. Šia proga prelatas pacitavo Kristaus žodžius, kurie šitaip skamba:

O kur yra du arba trys, tai ten esu ir aš.

Prelatas yra įsitikinęs, kad hierarchija viena gali padaryti bažnyčiai naudingus nutarimus, negu katalikų bendruomenė, bet gyvenimas parodė, kad hierarchija ne visuomet tuos klausimus tinkamai išsprendžia. Jeigu jie būtų tinkamai išspręsti, tai nebūtų tiek daug nesusipratimų. Tokia pažiūra ekumeniniame mūsų amžiuje laikoma atgyvenusi, bet atrodo, kad prelatas Tulaba neremia dabartinės ekumeninės bažnyčios politikos.

Kruopščiai paruoštą paskaitą susirinkusieji labai atidžiai išsklaidė. Pirmininkaujantis Kleiva pasakė, kad prelegentas malonės ir klausimus atsakyti, jeigu tokių atsirastų. Chicagoje įvairiais klausimais paklausėjų visuomet atsiranda, svarbiausieji tikėjimo klausimais taip pat jų netrūko.

Vienas paklausėjas nusistebėjo tokia atgyvenusia bažnyčios valdymo forma. Jeigu Kristus yra ten, kur yra du arba trys, tai juo labiau Kristus turėtų būti ten, kur yra du arba trys šimtai. Ten jis turėtų įtikinti didesnę žmonių skaičių. Jis turėtų panaudoti antgamtinę įtikinimo galią, kad demokratinis keliu lengviau prieitų prie Tiesos. Kristus turėjo matyti, kad demokratijoje yra daugiau krikščionybės.

Klausimų buvo daug, bet svarbiausieji sukosi apie Chicago katalikams labiausiai rūpimus klausimus, būtent: kaimietinėse kapinėse katalikams padarytą visiems matomą ir labai aiškią skriaudą. Lietuvių įsteigtos, lietuvių nupirktos, lietuvių išmokėtos ka-

pinės pateko į lietuvių ramių. Toms lietuvių kapinėms buvo atimtas net lietuvių vardas.

Pirmiausia ranką pakėlė Marcelė Knatautienė, pamaldai ir visą gyvenimą bažnyčiai aukojusi stambias savo uždario sumas. Ji paklausė prelatą, kad paaiškintų, kodėl lietuvių katalikas paskutinę savo gyvenimo valandą privalo būti suniekintas? Ji pradėjo pasakoti apie jai pačiai ir daugeliui čikagiečių labai skaudžią problemą.

Knatautienė kalbėjo lėtai, bet aiškiai ir suprantamai. Gaila, kad pirmininkaujantis Kleiva su Jokubka pradėjo jai trukdyti. Juos, matyt, paveikė šaltas ir piktas vyskupo Brizio šnairavimas į paklausėją.

Jeigu jau buvo leista paskaiton atėjusiems žmonėms klausyti, tai nereikėjo Knatautienei trukdyti. Paskaitos juk ruošiamos klausimams išaiškinti, o ne po pagalvę pakišti. Jeigu prelatas Tulaba sugebėjo žymiai sudėtingesnius klausimus išaiškinti besimokantiems kunigams, tai jam būtų buvę labai lengva paprastos ir tikrai gerasidės katalikės klausimai išaiškinti. Kleiva visai ne pasitiko prelatą Tulabą iš-

JURGIS SAUERVEINAS

Mūsų giesmės "Lietuviai esame mes gimę" autorius Jurgis Sauerverinas buvo Hannoverio vokietis, kuris su lietuvių kalba apsipažino jau anksčiau, prieš apsigyvendamas Mažojoje Lietuvoje. Gronau miestelyje, kur gyveno jo tėvas, fabrikuose dirbo lietuvių. Tai iš jų bus tos kaibos išmokės. O pats yra sa-

mintimi ir minties aiškumu. Kleivos persitengimas buvo visai bereikalingas. Kleiva, matyt, viską mieruoja pagal savo išmieras.

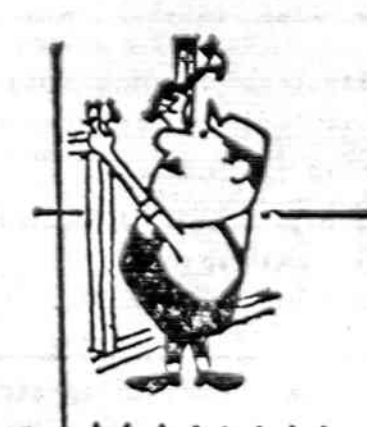
Kleiva moterėlę nutildė, bet žmonės rankų nenuleido. Buvo pakelta daug rankų, bet visų dėmesys buvo nukreiptas į čikagiečiams gerai pažįstamo Algio Regio pakeltą ranką. Regis taip pat norėjo paklausti prelatą kelių dalykų.

(Bus daugiau)

Korespondentas

kęs, kad lietuvių kalba jau nuo jaunų metų glosčiusi jį, buvusi jam lyg ir motinos kalba.

Pradžioje jis 1877 m. buvo trumpam laikui apsigyvenęs Šilinkų kaime, Pilsalnio apskrityje. Lietuviai jį, mielą žmogų, tikrą humanistą, maloniai priėmė. Paskui jis pradėjo jau kasmet atvažiuoti ir pagyventi Šilinkuose ar Lazdynuose ir tuos kaimus apdainavo savo eilėraščiuose.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

POEZIJOS PAVASARIAI

Amžina tautos dvasia,
Laimink mūsų siekį —
Vėl gyvenki mumsyse,
Giesmėje skambėk!

Vincas Jonikas

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį, deimantų spindintį žiedą, apkalio medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdą ir garsus tebuklus. Dramatiškai besikeičiančios gamtos scenovaidžiuose svaioja, juokauja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujieneose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis - Vaidilėnė, ZVAIGŽDŲ TOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Bernardas Brazdionis, DIDŽIOJI KRYŽKELE. Eilėraščiai. 112 psl. Kaina \$1.00.
4. Kazys Bradūnas, SIDABRINĖS KAMANOS. Premijuotas poezijos rinkinys, 95 psl. \$2.00.
5. Buiky Jozė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
6. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
7. Kleopas Jurgelionis, GLŪDĖ - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00
8. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
9. Pranas Kozulis, DULKĖS EŽER. Eilės, 62 psl. \$0.75.
10. Pranas Naujokaitis, AUKSINIAI RAGELIAI. Lyrika. 64 psl. \$2.00.
11. Alė Rūta - Nakaitė, BE TAVES. Poezija, 133 psl. \$2.00.
12. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ SVENTE. Eilėnuot pasakojimai apie 3 išvėntintus lietuviškus senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
13. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių Šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
14. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
15. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 187 psl. \$3.00.
16. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ. 5-ji lyrikos knyga. 152 psl. \$2.50.
17. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėnuot kūrinių, 92 psl., \$1.00.
18. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
19. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
20. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
21. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
22. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
23. Urslė Žemaitienė, SUVALKIEČIŲ VESTUVĖS. Su trumpu jų aprašymu ir gausybe dainų, 80 psl. \$2.50.
24. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ir kitas knygas, prašome atsiųsti į Naujienu raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Nuo
1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dekojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

5%

Passbook Savings
All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate
(Minimum \$5,000)

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
6245 So. WESTERN AVE.

Mrs. PHIL PAKEL, President
TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 3, Sat. 9 to 12:30

Raginkite savo apylinke
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Šantaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

New Yorko lietuvių kultūrinis gyvenimas yra gyvas, raibas. Kas šeštadienis ir sekmadienis įvairiais pobūviais, susirinkimais ir kitomis kultūros, sporto pramogomis besireiškia.

Štai vasario 16 d. išvakarėse Naujosios Anglijos lietuviai dalininkai New York'e pasirodė su savo kūrinių. Nelaukiant toje parodoje kelios dešimtys dalininkų atsiuntė savo kūrinius. Parodą aplankė keli šimtai žmonių. Buvo ir tokių, kurie menininkų kūrinius įsigijo. Tai ir ta prasme paroda buvo vertinga ir naudinga.

Lietuvių moterų čia veikiančios dvi stambesnės organizacijos taip pat gyvai reikišiai bendrame vietos lietuvių gyvenime. Profesionalai — gydytojai, inžinieriai — susimėgę ir savo sąjungas laiko savo susirinkimus, ir jiems nėra svetimas bendras cionykštis lietuvių gyvenimas. Batuno, JAV piliiečių lietuvių, latvių, estų sambūrio atstovai

dažnai susirenka ir savo žygiams viešai pasirodo.

Vietos Altos kvietimas visų vietos lietuvių draugijų atstovų susirinkimas žada įvykti gegužės 12 d. Įvairių lietuvių sambūrių, kurie turi teisę į Altos šaukiamą susirinkimą atsiųsti savo atstovus, New York'e yra per 30.

Visiems šeštadienių ir sekmadienių lietuvių kultūriniais susirinkimais ir pobūviais publiškai užtenka. Bent niekas nesiskundžia nepasisekimais.

Štai balandžio 17 d., kaip kasmet jau nuo seniau įprasta, įvyko Lietuvių Darbininkų suruošta margučių parodėlė su bendra atsilankusiu vakariene.

Nors jau toji margučių parodėlė yra virtusi LDD draugijos gražiu, mūsų tautos saugojamą papročiu, bet ta parodėlė susidomėjimas, jei metalai ir metus nemažėja, tai ir nedidėja. Nėginiai, kad lietuviai kitur ruošti

margučių parodeles ir savo tautos meno apraiškomis (šiuo atveju kiaušinių išmarginimu) pasirodyti.

Į šių metų LDD parodėlę margučių nemaža sunėdė. Deja, jų žymi dalis nebuvo išmarginta savo tautos kaimo menu. Trys dovanelės buvo paskirtos tik išmargintiems savo tautos raštu.

Už geresnius išmargintus margučius pirmą dovanelę gavo LDD narė O. Burloviene, antrą — jaunos kartos atstovas P. Šilbajoris ir trečią — Petrušienė. Margučiams — meno požiūriu įvertinti buvo sudaryta komisija iš L. Stukienės, Rinkevičienės, Kudreckienės, Nortonio Paulausko ir dar kitų.

Vakarienei besibaigiant, to pobūvio vedėja B. Spūdienė kelis dalyvius pakvietė tarti žodį. Be kitų, kalbėjo adv. St. Bredis, kuris pasidžiaugė pobūvio geru pasisekimu ir palinkėjo Lietuvių Darbininkų draugijai ir toliau budėti ir dirbti lietuvių naudai, — remti Lietuvos žmonių kovas dėl savo šalies laisvės. Taip pat žodį tarė prof. dr. Jokūbas Stukas, Lietuvos atsiminimų radijo valandėlės tvarkytojas. Nors jis gimęs JAV ir prieš kelis metus pirmą kartą lankėsi turistu pavergtose Lietuvoje, bet lietuvių bare yra žymi asmenybė. Jo tvarkoma radijo valandėlė gyvuoja jau 35 metus. Ji yra skatinioja ir ugdytoja lietuvių bei kartu remia Lietuvos valstybės atstatymo kovas. Prof. dr. J. Stukas pasisakė, kad iš netolimos praeities jis žino, jog Lietuvos darbininkijos ir valstiečių pastangomis buvo atgauta Lietuvos nepriklausomybė. Lietuvos valstybės pirmuoju šaukliu buvo socialdemokratų grupė, kurioje buvo, be šviesuomenės, susirinkę ir darbo žmonės. Dabar darbininkijos sąjunga apima ne vien tik fizinį darbą dirbančius, bet ir visus kitus samdinius. Jis J. Stukas, toks pat darbininkas, kaip ir kiti, todėl ir tapo LDD nariu.

Nors už septynių dienų bus Lietuvos radijo valandėlės paminėtos 35 metų sukaktuvės, bet prof. dr. J. Stukas buvo toks kuklus, kad susirinkusiems svečiam apie tai neprisiminė. Matyti, buvo, jis tikras, kad visi tai žinojo, tad nebuvo jokio reikalo toje svečių sueigoje apie tai priminti.

L. Sateikienė, to pobūvio tvarkytoja, taip pat pasisakė. Ji pastebėjo, kad LDD nėra nei turtinga, nei savo nariams gausi, bet savo kultūrai remti darbai gal tvirtai atsilėmęsi negu kiti. Ji turi savo atstovus visuose mūsų centriniuose sambūriuose, juos remia ir aukomis šelpia, taip pat nepamiršo Brastinskų bylos.

Nors už septynių dienų bus Lietuvos radijo valandėlės paminėtos 35 metų sukaktuvės, bet prof. dr. J. Stukas buvo toks kuklus, kad susirinkusiems svečiam apie tai neprisiminė. Matyti, buvo, jis tikras, kad visi tai žinojo, tad nebuvo jokio reikalo toje svečių sueigoje apie tai priminti.

L. Sateikienė, to pobūvio tvarkytoja, taip pat pasisakė. Ji pastebėjo, kad LDD nėra nei turtinga, nei savo nariams gausi, bet savo kultūrai remti darbai gal tvirtai atsilėmęsi negu kiti. Ji turi savo atstovus visuose mūsų centriniuose sambūriuose, juos remia ir aukomis šelpia, taip pat nepamiršo Brastinskų bylos.

L. Sateikienė, to pobūvio tvarkytoja, taip pat pasisakė. Ji pastebėjo, kad LDD nėra nei turtinga, nei savo nariams gausi, bet savo kultūrai remti darbai gal tvirtai atsilėmęsi negu kiti. Ji turi savo atstovus visuose mūsų centriniuose sambūriuose, juos remia ir aukomis šelpia, taip pat nepamiršo Brastinskų bylos.

"Arklių draugystė" — iš Kodako foto mėgėjų konkurso.

LDD gali priklausyti visi, kam rūpi Lietuvos likimas ir mūsų tautos kultūra.

Du buvusieji lietuvių siuvėjų unijos veikėjai, dabar pensininkai, Zavadskas ir Ubarevičius taip pat kalbėjo. Jie ragino savo profesijos brolių nepamiršti, remti jų darbą. Dabar įsigali negeistina ir nepateisinama mada rėdytis iš kitur atgabentais drabužiais, ypač moterų. Tuo būdu mažinamas siuvėjų darbas ir skriaudžias šalies pramonės kilimą.

SLS išdėmink E. Mikužytę sveikino SLA vardu visus atsilankiusius į margučių parodėlę. Daugelis iš svečių, pareiškė ji, yra garbingos, senos SLA organizacijos nariai. SLA yra viena iš turtingųjų lietuvių organizacijų, kuri savo įsipareigojimus jos nariams be priekailių atlieka. Nors SLA praityje turėjo audringų metų, bet dabar tasai gražūs lietuvių sambūris yra atsistojęs ant tvirtų kojų.

E. Mikužytė taip pat yra LDD narė, todėl ji rūpi šios draugijos veikla. Ji pasidžiaugė LDD gerais pasisekimais, kad ir štai saugojant vieną iš savo tautos papročių kasmet suruošti margučių parodėlę. Dar kalbėjo gerb. Rimkevičiūtės, Sataika ir kiti. Buvo ir meninės savivėlos Ruzgačio savo dainomis pasirodymas. Jam pianu pritarė muzikos mokytoja L. Sataikienė.

Pobūvis praėjo geroj nuotai, linksmi. Vidurakčiui aržėjant nenorėta dar skirstytis. Išėjus, kad visur vokiečiai (gal tik išskyrus Ordina), be karų ir grobimų atėjo į svetimas žemes, pakviesti jų žemių vadovų, kaip gerbūvio ir aukštos kultūros nešėjų. Net ir "Ordino prūsų nukariavimas įvykęs daugiau dėl lenkų paskatinimo, paramos, o ne trukdymo" (pölnischerseits mehr geöfördert und unterstützt, als gehindert werden, ibid. 43 pusl.). Jo nuomone, ne vokiečiai, bet lenkai visą istorijos laiką mėgsta karais svetimas žemes grobti. Taip "Ordinas (1466 m., po 13 metų karo) turėjo atsisakyti ne tik Pamario ir Kulmo krašto, bet ir užleisti žemes, kurios niekad nėra lenkų buvę, kur nė vienas lenkas negyveno ir į kurias lenkai neturi jokio pagrįsto pėdsako savo pretenzijoms paremti (auf das demnach polen nicht die Spur eines begündeten Anspruchs hatte). Prūsai (ju žemės) buvo ne iš lenkų, bet iš gyventojų autochtonų (Urbewohnern) apgėnių atimti", (ten pat, 48 pusl.).

O ar buvo tik vienas tų šeštadienių panašus pobūvis? Ne. Jų buvo ir daugiau įvairiose vietose. Niekas iš jų nesiskundė, kad svečių pritrūko. Ne visi gi lietuviai tapo automobilių ir namų vergais...

New Yorko lietuviai gyvena mieste įvairiose vietose, tik Woodhaven ju tirsčiau apgyventa vieta. Tai noras su savais tautiečiais pasimatyti nėra dingęs. Šeštadieniai, sekmadieniai visų yra laukiami.

Beje, prof. dr. Stukas pasidžiaugė Naujienomis ir Keleiviu, kuriuose dažnai pasirodo korespondencijų ir New Yorko lietuvių gyvenimo. Be laikraščiuose pasirodančių korespondencijų kas gi žinotų apie New Yorko lietuvių gyvenimą?...

J. Vlks.

KANAPĖS

Lietuvoje kanapės, kaip spėjama, jau žinomos buvo pirmaisiais amžiais po Kristaus.

Vykstant tyrinėjimus Piliakalnio kaime, Nemančinės valsčiuje, piliakalnyje surasta ir kanapių sėklų liekanų. Vėlesniais laikais kanapės lietuvių taip pat buvo mėgiamos. Tai rodo ir dažnas jos minėjimas liaudies dainose ir pasakose. Kanapėlė yra ir vienas lietuvių liaudies šokių.

Adomas Mickėvičius ("Pone Tade" kanapė vadina daržų kėparius. Ji apsaugojanti kitas daržoves, ypač kopūstus, nuo kirminų. Dėl to lietuviai ir sodo dainavę kanapes ir daržėvių tarp lysvius.

(Bus daugiau)

Lenkams atiduoda vokiečių bažnyčias

Praeitais metais Brandto ir Cyrankievičiaus pasirašyta Vakarų Vokietijos ir Lenkijos sutartis dar neratifikauta, bet abi pusės jau naudojasi tos negaliojančios sutarties vaisiais. Didžiausią naudą ta sutartis atneš į Vakarų Europą vis tolyn koją keliantiems rusams, bet netiesioginiai ja naudojasi ir Lenkijos katalikai.

Vakarų Vokietijos kancleris ir socialistų demokratų partijos vadas Willy Brandt, matydamas, kad Vakarai nepajėgia rasti bendros kalbos su Sovietų Sąjunga, pradėjo tiesioginius pasitarimus su Maskva. Pirmiausia jis pasirašė susitarimą su Sovietų Sąjunga, kuriuo pasizadėjo nevartoti jėgos dabartinėms Vokietijos sienoms keisti, o vėliau panašią sutartį jis pasirašė ir su Lenkijos vyriausybe. Sovietų valdžia, gaudama iš Brandto dides nuolaidas, savo keliu Vakarų vokiečiams pažadėjusi taip sutvarkyti Berlyno reikalą, kad ateityje Vakarų vokiečiai netrukdomi galėtų susisiekti su Berlynu.

Sovietų ambasadorius kelis kartus posėdžiavo su JAV, britų ir prancūzų ambasadoriais dėl Berlyno, bet jiems nepavyko susitarti. Nesutarus su sąjungininkais, Sovietų Sąjunga negali duoti jokios garantijos susisiekimui su Berlynu. Be tokios garantijos, vokiečių kancleris nesučiūpa pasirašyti sutarties projekto į parlamentą ir neprašo ratifikacijos. Tuo reikalu specialiai buvo pasiųstas Vakarų Vokietijos užsienio ministras Schell į Maskvą, bet nieko konkretaus neparvežė.

Sutartis dar neratifikauta, bet lenkai elgiasi tarytum ji jau galėtų. Lenkijos ir Vokietijos dabartinę sieną, vienų rusų nustatytą, jie skaito galutiną sieną. Jie stengiasi įtikinti katalikų bažnyčios vadovybę, kad jie savo keliu prašytų popiežių pripažinti Oderio — Neisės sienas. Karo pabaigoje vokiečiai paliko savo turtus didelėse srityse, kurias dabar valdo lenkai. Ten buvo palikti ir dideli bažnyčios turtai. Katalikų bažnyčia keliais atvejais reikalavo perleisti vokiečių paliktas bažnyčias katalikams. V. Gomulka bažnyčių turtų nedavė katalikams, tuo tarpu Edvardo Giereko administracija jau paruošė nuosavybės dokumentus ir atiduoda Lenkijos katalikams bažnyčias ir bažnyčioms priklausiusius turtus.

Vakarų Vokietijos ir Lenkijos sutartis dar neratifikauta, bet lenkai jau daro sąrašus ir ruošia dokumentus tiems vokiečiams, kurie norėtų patekti į Vakarų. Niekam ne paslaptis, kad didokas vokiečių, kaip ir kitų Rytų Europos gyventojų, palikdami savo turtą, traukė į

Vakarų, bet ne visi pajėgė Vakarų pasiekti. Vienas kitas vėliau pajėgė pabėgti, bet ne visi. Lenkai sutiko išleisti tuos vokiečius, kurių giminės yra Vakarų Vokietijoje.

Rusams labai svarbu, kad susitarimas tarp vokiečių ir lenkų įsigaliojotų, nes, pripažinus Oderio — Neisės sienas, netiesioginiai pripažįstamos ir teoretinės pakaitos, padarytos Rytų Lenkijoje. Sovietų Sąjunga karo metu buvo pasizadėjusi nedidinti savo teritorijų, bet karo pabaigoje rusai atsiėmė didoką dalį buvusios Lenkijos žemių ir visai nesirėngia jų grąžinti. Patys lenkai, gavę didoką plotą iš Vokietijos, bus sukalbamesni su rusais.

Šiose didžiųjų valstybių taisyne lietuviams labai yra svarbi aukštosios katalikų bažnyčios vadovybės elgsena su komunistais. "Associated Press" iš Varšuvos praneša, kad Lenkijos kardinolas Vyšinskis tris valandas kalbėjosi su Lenkijos premjeru Piotru Jaroševičium. Lenkijos darbininkams susitrukęs prieš nevykusią ekonomiką, privedusią kraštą prie bado, naujai komunistinei valdžiai buvo reikalinga platesnių krašto gyventojų parama. Atrodo, kad Giereko atstovams pavyko susitarti su kard. Vyšinskiu. Pasakojama, kad dabartinė valdžia leis lenkams katalikams statyti daugiau bažnyčių, o pasitarimų metu paliestas galimas paties popiežiaus atvykimas į Lenkiją.

Kard. Vyšinskis, praeitą sekmadienį Varšuvos katedroje kalbėdamas apie gimimų sumažėjimą ir kitus reikalus, pareiškė:

"Aš turiu vyriausybės užtikrinimą, kad valstybės atstovai, užimant naują politinę liniją, atkreips dėmesį į susidariusią padėtį". (Chicago Tribune, 1971 m. bal. 25 d., 10 psl.).

Tos pačios agentūros paruosta žinia sako, kad yra ir kitų bendradarbiavimo žymių tarp katalikų aukštosios vadovybės ir naujos komunistinės valdžios. Jeigu ark. Caseroli važinėjo į Maskvą, jeigu kard. Vyšinskis tariasi su Jaroševičium, tai ar Maskvos pažadai negali sumaišyti protų kelių lietuvių dvasiškų, iki šio meto labai santūriai besilaikiusių žiauraus okupanto atžvilgiu?

gimimais.

Jurgis Gerulis, Klaipėdos krašto žemaitis (mažlietuvis), gabus, lietuvių kalbos klausimuose jau įsigijęs garsą, bendradarbiavęs su K. Būga ir kt., 1922 m. buvo pakviestas Kauno universitetui užimti lietuvių kalbos katedrą. Jis gerai žinojo vokiečių pangermanistų kėslus ir bedirbdamas Kaunė pilnai galėjo atidengti vokiečių prieš lietuvių varomą mokslinę akciją ir tapti jiems labai žalingu. Leipzigo pangermanistams tas sukėlė didelio rūpesčio, ir čia pat J. Geruliui buvo pasiūlytos geriausios jo vokiškai karjerai sąlygos. Jam buvo suteikta Leipzigo univ. ekstraordinarinio profesoriaus ir naujai įsteigto "Baltische Institut" vedėjo vietos.

J. Gerulis jau nuo seniau buvo geruose santykiuose su prof. K. Būga. Atsilankant Lietuvoje ir užsiimant lituanistiniais tyrimais, jam buvo progos visai nepastebimai teikti ir indoktrinuoti jauną imlų lietuvių kalbininką "objektyvaus, indogermanistinio" (faktinai pangermanistinio!) mokslo surogatais. Taip prof. dr. Dietrich Schaefer savo išleistoje knygoje: "Osteuropa und wir Deutschen" Berlin. 1924 m., 33 pusl. rašo: "Das alte Preussen ist das Land von der Weichsel bis zur Memel. Seine Bewohner sind nie Slawen gewesen, in ältesten Zeiten, wohl Germanen, nach deren Abzug Borsai, Preussen Angehörige der indoeuropäischen Völkerfamilie Stammvorfälle der nordöstlichen hinter ihnen wohnenden Letten und Schuden

(Samogitien, Samaiten) nicht der Kuren, Liven und Esten, die mit den Finnen den mongolischen Voelken angehören. Sie sind bis ins 13. Jahrhundert Heiden gewesen. (visur mano pabrūkta. V. Ž.) (Senieji Prūsai tai kraštas nuo Vyslos iki Nemuno. Jo gyventojai niekad nėra buvę slavai, bet germanai, po jų išsikraustymo borusai (?), prūsai, priklausanti indoeuropiečių šeimai, giminingi su šiaurės rytus nuo jų gyvenančiais letais (tatviais? V. Ž.) ir žmudais (samogitais, žemaičiais), bet ne su kuršiais, lyvais ir estaif, kurie daug su finais (suomiais) priklauso mongolų tautoms. 13 šimt. jie yra buvę pagony.).

Tas viskas vaizdžiai parodo, iš kur pas mūsų kalb. prof. K. Būga atėjo lietuviškų kilčių "suprūsinimo" ir žemaičių "sukuršinimo" kalbinės teorijos. Čia jo žemėlapio vaizduojantis neva 1201 metų etninė lietuvių tautos padėtį, žodis žodiu (net ir data) sutinka su pangermanistų svačiojimais. Idomu, kad ne tik čia, bet ir kitur, knygos autorius (Schaefer) lietuvių vardo, anot žmonių kalbos, kaip tas velnias kryždies vengia (minėti), net žemaičiams atradęs seniau slavų vartotą "žmudos" vardą.

Be to būdinga: jei prof. Otto Hoetzsch 1914 m. karo pradžioje savo brošiūroje įsėina su karingais Vokiečių Ordino ženklais, mušti priešą germanų žemių pasieniu, tai 10 metų vėliau (po pralaimėto karo) ponas dr. Dietrich Schaefer plačiai

irodinėja, kad visur vokiečiai (gal tik išskyrus Ordina), be karų ir grobimų atėjo į svetimas žemes, pakviesti jų žemių vadovų, kaip gerbūvio ir aukštos kultūros nešėjų. Net ir "Ordino prūsų nukariavimas įvykęs daugiau dėl lenkų paskatinimo, paramos, o ne trukdymo" (pölnischerseits mehr geöfördert und unterstützt, als gehindert werden, ibid. 43 pusl.). Jo nuomone, ne vokiečiai, bet lenkai visą istorijos laiką mėgsta karais svetimas žemes grobti. Taip "Ordinas (1466 m., po 13 metų karo) turėjo atsisakyti ne tik Pamario ir Kulmo krašto, bet ir užleisti žemes, kurios niekad nėra lenkų buvę, kur nė vienas lenkas negyveno ir į kurias lenkai neturi jokio pagrįsto pėdsako savo pretenzijoms paremti (auf das demnach polen nicht die Spur eines begündeten Anspruchs hatte). Prūsai (ju žemės) buvo ne iš lenkų, bet iš gyventojų autochtonų (Urbewohnern) apgėnių atimti", (ten pat, 48 pusl.).

(Bus daugiau)

Skaitkite ir platinkite

Dienraštį

"NAUJIENAS"

Jos visad rašo

TEISYBĖ

VINCAS ŽEMAITIS

VEIDU Į VAKARUS -

Į BALTIJOS JŪRĄ

(Etnografinių sienų klausimais)

9

Trumpai žvilgtelėkime kuriuo keliu ir kieno įtakoje pateko pas žemėlapiu autorių kalb. K. Būga, ir kaip kuriuos kitus mūsų mokslo atstovus, vokiečių tendencingos, pangermanistinės teorijos. Jau 1905 m. dr. Ernest Hasse, Leipzigo universiteto profesorius, žymus mokslininkas ir organizatorius, iš univ. katedros pradėjo skelbti pangermanistines idėjas ir teorijas. Jis išleido daug brošiūrų ir monografijų, bet ypatingai svarbi specialiai laida — jo vokiečių tautinių idėjų "Deutsche Politik" I t., 1905 m. ir kiti. Visa tai buvo išdava veikalų, žinomo aršaus vokiškojo nacionalizmo puoselėtojo ir gynėjo, istoriko Heinrich von Treitschke (1834 — 1896). Dr. E. Hasse idėjos vis labiau plito tarpe jo šalininkų ir išliko visą laiką aktyvios įvairiose mokslo ratelėuose.

Vienas tokių prof. dr. Otto Hoetzsch, Berlyno univers. prof., 1914 m., vos prasiėjęs pirmam pas. karui, jo išleistoje Leipzige brošiūroje "Russland als Gegner Deutschlands", apkaltingas panslavistus (bet nutylėjęs pangermanistus) už šio karo sukėlimą, šios knygelės 62 pusl. rašo: "Da weht es wie selbst wieder ueber unse-

ren Truppen im Osten und um uns, das alte Siegeszeichen deutscher Ostkaempfe: das Zeichen des Ordens — das schwarze Kreuz im weissen Felde, die unserm Preussen die Farben gaben. Wieder hat wie in jehem Mittelalter das ruhelose Grenzerleben der Deutschen, im Osten begonnen... Schlagen sich unsere Truppen auf baltischem Boden mit dem Feind, so fecthen Sie unter den Farben des deutschen Ordens... und werden Sie siegen bis zum gluckhaften und guten Ende. (Štai ir vėl plevėna ant mūsų kariaunos Rytuose ir apie mus, senas vokiečių kovų Rytuose pergalės ženklas: Ordino ženklas — juodas kryžius baltame dugne, spalvos duotos mūsų prūsams. Vėl kaip Viduramžių laikais prasidėjo judrus vokiečių Rytuose pasienio gyvenimas. Mušasi su priešu mūsų kariauna baltų žemėje — ji kovoja už vokiečių Ordino spalvas... ir ji kariaus iki laimingos ir geros pabaigos).

Pangermanistų veikla ypač pagyvejo pralošus Pirmąjį Pasaulinį karą. Ypatinąs dėmesis buvo nukreiptas į Rytų problemas: į atsisteigusias Lenkijos ir Lietuvos valstybes, sąjungininkams atskyrus Klaipėdos kraštą ir paskiras plačias sritis Lenkijai vakaruose. Buvo naujai peržiūrima visą Lietuvą liečianti literatūra ir pradėta daug ką naujai perrašyti ir perdirbti pagal vokiečių pangermanistų mokslinį kurpalį, suklustotai nušviečiant istorinius faktus. Tam darbu buvo ieškomi bendradarbiai ir jie viliojami gerais alty-

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą,
jei neatsiliepią, skambinti 374-8012
Telefonai: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
užtikrinantis ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlack 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais ir penktadieniais 1-5 val.,
trečiadieniais ir sekmadieniais uždarytas.

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepią, skambinti MI 8-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadieniais uždaryta.
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradienį ir ketvirtadienį
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sekmadienį
nuo 9 iki 12 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 2-4 val. vak. Seštadienį
nuo 2 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlack 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123
jei neatsiliepią, tai telefonais GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bap-
dažai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8, seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

R. MINER, Naprapath
3150 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Antr., ketv. ir penkt. Tel. 842-1806
2101 W. Hartford, Bridgeview, Ill.
Pirm., treč. ir seštadienį. Tel. 425-3050
Val. nuo 10 ryto iki 8 v. vak.
Manipuliacijomis su mažina fizinius
skausmus ir nervų netvarką.

REMKITE TUOS BIZNINERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIEŲOSE"

MARTYNAS REZA

Liudvikas Gediminas Martynas
Reza (1876-1940), teologijos
profesorius, jau studentaudamas
laikė save lietuviu, gerai kalbė-
jo lietuviškai ir latviškai.

Vėliau ir savo raštuose aukš-
tai kėlė lietuvių tautos gerąsias
ypatybes, tvirtindamas, kad lie-
tuvių tauta, palyginus su pa-
prastąja vokiečių liaudimi Prū-
suose, stovi aukštesnėje kultū-
ros pakopoje ir kad nepriklaus-
mo savo charakterio lietuvis nie-
kada nėra nustojęs, jis yra pra-
tęs su savo viršininku kalbėtis
kaip su lygiu.

Savo raštuose smerkė baudžia-
vą, apibūdindamas ją šitaip:
"Kiek baudžios nelaimė su-
kausto dvasios ir kūno jėgas ir
veda prie visiškų suvaidėjimo,
rodo pavyzdys nelaimingos žmo-
nių rasės, kuri dar ir dabar dū-
sauja nuo jos niūriame atbuki-
me".

GRADINSKAS

SUMAZINTOS
KAINOS:
Modernus Stereo Fonografas
TIK \$64.95
2512 W. 47 ST. - FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirm-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. - Seštadienį ir sek-
mdienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Tel.: HEmlack 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KELIŲNĖS I LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS

Jeigu šiais 1971 metais rengiatės
važiuoti į Lietuvą arba išvykti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsisakyti vietas, nes vėliau
ju tikrai pritrūks.

Vladas Rasciauskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinančią va-
sarą jis organizuoja net 8 ekskursijas.
Pirmosios dvi jau pilnos, bet liepos 6,
19, 26 ir rugpjūčio 9 d. ekskursijose
dar yra kelios laisvos vietos, bet joms
reikia skubiai registruotis. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės į

WALTER RASK - RASČIAUSKĄ
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

SKAITYK "NAUJENAS" -
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

Every year we fail
to educate thousands
of potentially
successful citizens
because they're
mentally retarded.

And we're supposed to
be so smart.

Do something. A free booklet
will tell you how you can help.

Write: The President's Committee
on Mental Retardation,
Washington, D. C. 20001.
Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip Code _____

Published as a public service in co-
operation with The Advertising Council.
AD MAT NO. MR-41-67
(1 column x 5 lines)

ONA URBANAVICIUTE - TALALIENE

ONA TALALIENE,
fotografuota prieš 20 metų.

Ona Talalienne, gimusi Urbanavičiūtė, mirė 1971 metų balandžio 15 dienos vidurdienį, o balandžio 19 dienos vidurdienį buvo palaidota Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Paskutinius tris ir pusę savo gyvenimo mėnesius velionė sunkiai sirgo. Pradžioje kelias savaites geriausių Chicago gydytojų priežiūroje ji buvo ligoninėje, o vėliau buvo perkelta į Concord ligoninių slaugos namus, kur taip pat buvo teikiami gerų gydytojų pataravimai. Daug padėjo velionės ir jos šeimos artimieji ir bičiuliai.

Velionė buvo kilusi iš Panevėžio apskr., Naujamiesčio vls., Nauradų kaimo. Ilgus metus gyveno ir dirbo įvairiose Kauno ir Vilniaus įstaigose, o vėliau pati vadovavo kelioms įstaigoms. Ji ištikėję už teisininko Jono Talalos, kuris paskutiniomis nepriklausomos Lietuvos metais buvo apygardos teismo prokuroras. Artėjant antrai sovietų karo jėgų okupacijai, velionė kartu su savo vyrų iškeliauja į vakarus. Kelis metus gyveno Vakarų Vokietijoje, o karui pasibaigus atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes.

Velionė su savo vyru atvyko į Chicago, kurioje išgyveno 21 metus. Ji priklausė kelioms lietuvių organizacijoms ir daug dirbo šalpos srityje. Lietuvių tarpe ji buvo plačiai pažįstama, todėl ir šermeninėje atsisveikinti atėjo nepaprastai didelis žmonių skaičius. Ji buvo pašarvota J. Evans koplyčioje, esančioje 6845 So. Western Ave.

Balandžio 18 d. vakarą Evans koplyčioje buvo surušta velionės atsisveikinimas, kurį pravedė Antanas Gintneris, D. L. K. Birutės Draugijos vardu jautrią kalbą pasakė Zuzana Juškevičienė, o Lietuvos Dukterų Draugijos vardu jaudinančią kalbą pasakė pirmininkė Emilija Kielenė. Antanas Gintneris atsisveikino Balso vardu.

Atsisveikinimą organizavo kunigas F. Gureckas. Jis ir maldą sukalbėjo. Be jo, koplyčioje meldėsi kun. F. Kapocius, kun. V. Zakarauskas, ir kun. J. Kuzinskas. Koplyčion atsilankė ir vysk. V. Brizgys, kuris už mirusios sielą atnašaus mišias.

Pirmadienį, balandžio 19 d. rytą, velionė buvo išlydėta į šv. Panelės Gimimo Marquette Parko bažnyčią, kurioje mišias atnašavo kanauninkas V. Zakarauskas, o pamokslą pasakė kun. F. Kapocius. Po pamaldų velionė iš bažnyčios buvo nulydėta į Chicago Lietuvių Tautinės kapinės. Ten prie kapo visas katalikiškas apeigas atliko kanauninkas V. Zakarauskas, asistuojamas kun. F. Kapocius ir kun. St. Santaro. Be jų, į kapines buvo atvykęs ir laidojimo ceremonijose dalyvavo iš Romos atvykęs kun. Urbaitis. Prie kapo tikybines kataliku-

simų Draugijos Centro Valdybos vardu prie kapo kalbėjo prof. Mečys Mackevičius. Buvo sugiedotas Angelas Dievo ir Lietuvos Himnas.

Karstą nešė iš Baltimorės atvykęs giminaitis K. Laskauskas ir čikagiečiai J. Gaidelis, J. Kasakaitis, Br. Matulaitis, J. Našlūnas ir K. Smalenskas.

Velionės amžinos ramybės vieta yra Lietuvių Tautinėse kapinėse, Kudirkos skirnyje ir Kudirkos kalnelyje, 31 sklype, 24 bloke.

Giesmės skambant ir garbiakalbiamis nešant žodžius ažuolų viršūnėmis, karstas buvo įleistas į duobę ir apdengtas vainikais, kurie buvo sunėsti į šermeninę, o vėliau atvežti į kapines.

Velionės vyras gavo daug užuojautos žodžių, telefonų ir laiškus. Didokas užuojautų skaičius buvo paskelbtas Chicago lietuvių dienraščiuose. Kaimynas

HELP STRENGTHEN
AMERICA'S PEACE POWER
BUY U.S. SAVINGS BONDS

Skaudaus liūdesio prislėgtam Jonui Talalui, jo žmonai

A. A.

ONAI TALALIENEI

mirus, reiškia gilią užuojautą

Elena ir Vincas Remeikiai

Tragiškai žuvus JAV Aviacijos pulkininkui

FABIJONUI GEDIMINUI DAUŽVARDŽIUI,
didžio skausmo valandoje Jo tėvams Generaliniam Lietuvos konsuliui Dr. Petrui Daužvardžiui, jo mielai poniai Juzei ir šeimai nuosirdžiausią užuojautą reiškia

Amerikos Lietuvių Taryba

MICHAEL JURSYNĖ - YURSIN

Gyv. 6605 So. Richmond St.

Mirė 1971 m. balandžio 26 d., 12:30 val. ryto, sulaukęs 77 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 53 metus. Paliko nuliūdę: podukrą Aldoną Kubilį, jos vyras Paul, jų vaikai - Paul ir Sheryl bei kiti gimines, draugai ir pažįstami. Priklausė Amerikos Legiono Dariaus - Girėno postui 271.

Kūnas pašarvotas Mažeika - Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.

Trečiadienį, balandžio 28 dieną 10:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Michael Jursynė gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Podukra, giminės.

Laidotuvių Direktorai Mažeika - Evans. Tel. RE 7-8600.

BARBARA PETKUS - GALKYTĖ

Gyv. St. Petersburg, Florida

Anksčiau gyv. St. Charles ir Chicago, Ill.

Mirė 1971 m. balandžio 25 d., 7:00 val. ryto. Gimusi Lietuvoje, Radviliškio parapijoje.

Amerikoje išgyveno 61 metus. Paliko nuliūdę: du sūnus - John, marti Ann ir Albert, marti Julia, 3 anūkai, sesuo Rose Petruskas, jos vyras George ir kiti gimines, draugai bei pažįstami.

Velionė buvo mirusio Viktoro žmona. Antradienį, 4 val. popiet kūnas bus pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street.

Ketvirtadienį, balandžio 29 dieną 9:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Lietuvių šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Barbara Petkus gimines, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Sūnūs, sesuo, giminės.

Laidotuvių Direktorius Donald Petkus. Tel. 476-2245.

help your
HEART FUND
help your HEART

Help Keep
Our Economy
Strong

BUY U. S. SAVINGS BONDS

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELININKAI
GELĖS VISOMIS PROGOMIS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausios gelės ir vainikai ant
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gelės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-1228

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telefonai: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAI & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YARds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS CIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

VirginiA 7-6672

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Phone: YARds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 So. MICHIGAN AVE.

Phone Commodore 4-2228

649 EAST 162nd ST.

Phone COMmodore 4-2228

South Holland, Illinois

"Lietuviai Televizijoje" programą stebi 29.000 žiūrovų

Tūkstantai lietuvių laukia sekmadienio vakaro, kad galėtų stebėti "Lietuviai Televizijoje" programą. Ir nuostabu, kad mes dažnai ir visur būrin susimėgę pokalbiuose klišėse ir mūsų televizijos programose. Jis dažnai kritikuojame, kalbame apie jų menkumą, kartais džiaugiamės šviesesniu pragiedruliu, geresne menine programa, pravesu pokalbiu. Entuziastai gi teigia, kad ši programa išliko ilgas metus gyva, nes žiūrovų skaičius didelis, gi i "Lietuviai Televizijoje" vadovybės šauksmą padėti televizijos programai išlikti gyvai vis atsiliepa apie 800 asmenų, kas mėnesį siūdomi savo kuklią vieno dolerio auką.

Visi tie pokalbiai, ar jie pačias programas peiktų, kritikuotų, ar girtų, rodo, kad tos programos lietuviams išvijoje yra mielos, brangios ir turi didelės reikšmės.

Juk pati moderniškiausia susisiekimo, susijungimo ir žinių pertekimo priemonė yra televizija. Mes turime tas galimybes, tačiau norime toms priemonėms visapusiškai pasinaudoti, nenorime sukaupti pačių geriausių turimų meninių ir kitų pajėgų, kurios tarnautų mūsų kultūrinio, visuomeninio, politinio gyvenimo išryškinimui — kalba pro-

gramų vedėjas ir televizijos programos vairininkas T. Slu-

tas. Ir tai tiesos žodžiai. Kai sekmadieniais stebime pusvalandžius savo televizijos, dažnai malome, kokiomis pajėgomis tenkinasi televizijos vadovybė programoms ruošdama. Dažnai pamąstai, argi mes neturime daugiau pajėgų, kurios galėtų tarnauti lietuviškam kultūriniam darbui.

Ne vienas skeptikas nusišypsotardamas: Ak, ką čia, kiek tos programos težiūri žmonių. Gal vos keletas lietuvių...

I tai atsako LT vadovybė spaudos žmonėms ir prašo pa-

informuoti tuos abejojančius. "Lietuviai Televizijoje" programos šiuo metu žiūri net 29.000 žiūrovų. Tai yra specialiai informacijos įstaigų surinktos ir patikrintos žinios. Tam jie turi būdus ir priemones. Ir tos institucijos mums yra pateikusios autentiškas žinias apie žiūrovų skaičių — teigia LT vadovybė.

Jeigu toks skaičius žiūrovų žinoma, daugiausia iš lietuvių, tai įdžiugu. Reikia, LT yra mėgiama, dabar belieka mums suteikti jėgas, kad ši sunkiai išauginta televizijos valandėlė nebūtų nustumta užmarštin, o išliktų gyva ilgas metus, nes ji tarnauja lietuvių palaikei, informacijai, tautinei reprezentacijai. Ji atlieka archyvinės filminės medžiagos telkimo darbą, kuris labai reikšmingas dabarčiai ir liks visada, pinigais neįkainojama vertybė ateities kartoms ir išvijos istorijai".

Tokiomis mintimis balandžio mėn. 14 d. LT valdybos sekretorės F. Gramontienės namuose dalinosi spaudos žmonių su "Lietuviai Televizijoje" valdybos žmonėmis, besiruošiantys gražiai atšvęsti "Lietuviai Televizijoje" veiklos penkerių metų sukaktį.

Pokalbio metu pirmininkas E. Vengianskas, valdybos vyk. sekretorius T. Slutas ir kiti valdybos nariai plačiai apžvelgė penkerių metų veiklą, palietė nesekmes ir laimėjimus

ir objektyviai vertino susidarę objektai. Apie tai sugrįšime sekanciuose reportažuose. Gi šia proga keletas minčių dėl pačios sukakties.

Per penkis metus "Lietuviai Televizijoje" kas sekmadienį atėjo į mūsų namus, nesdami lietuvišką žodį, mintį, žinią, duodami progos gerėtis tuo, ką galėjo vadovybė pateikti, kas buvo įmanoma geriausia padaryti.

Žiūrėdami programų vargus ar kas pagalyojame, kiek reikia darbo ir širdies, bei laiko paskirti, kol suruošiama vieno pusvalandžio programa. Apie tai pamąstykime, kai vėl atsisuksime sekančią kartą televizijos ekraną.

Gi šioms vargams ir džiaugsmams atžymėti ir atšvęsti 5 metų veiklos sukaktį "Lietuviai Televizijoje" gegužės mėn. 8 d. Jaunimo Centre ruošia šaunų pobūvį. Mename, kad LT parengimai visada būna nuotaikingi ir įdomūs. Ir ši kartą planuojama daug naujovių.

Programą atlikti atvyksta iš Detroito plačiai išgarsėjusi tautinių šokių grupė "Silainė", kuriai vadovauja G. Gobienė. Silainė Detroito ir apylinkėse jau dvidešimt su viršum metų gražiai reprezentuoja lietuvių tautinę kultūrą svetimuose tarpe, o taip pat ir lietuvių visuomenėje įvairių švenčių metu neša pasigėrėjimą ir džiaugsmą. Tautinius šokius mėgstame. Gėrimės įvairių tautinių šokių grupių pasirodymais ir koncertais. Silainės viešnagė Chicagoje bene pirmą kartą. Ji Chicagoje lietuviams bus taip pat miela ir jos viešnagės su dėmesiu laukiame.

Taip pat girdėsime jauną, kylantį baritoną J. Vaskevičių, kuris viename koncerte buvo ypatingai šiltai sutiktas ir palaidytas. Jam akomp. pianistas J. Govedas. Programoje gėrėsime ir balerinos S. Trauskaitės baletu šokių. Kaip malome programoje mūsų mielas ir gražus jaunimas. Būsianti labai įdomi staigmena, apie kurią LT vadovybė spaudos žmonėms nutylėjo.

Tad gegužės 8 d. rinksimės i Jaunimo Centrą pasibūvoti "Lietuviai Televizijoje" ruošiamame pobūvyje ir tuo pačiu mes parodysim, kad mums rūpi ši televizijos programa, kuri tarnauja bendram lietuviškam reikalui.

dr. Falke Eizenšteinu dainuojama "la, la, la", o antro veiksmo duete su Rozalinda pulso ir se kundžių skaičiavime dainuoja "la, la, la" — kaip ir Brazilis teisingai atliko. Mano nuomone, taip kaip ir kitų muziką mylinčių lietuvių yra, kad Algirdas Brazilis yra mūsų scenoje pažiba, kaip jis ir buvo šiame žavingame ir turtingame Pirmyn Choro "Sikšnosparnio" pastatyte.

Kuo Algirdas Brazilis yra p. Pužauskui nusikaltes, kad užsitarautų toki neteisingą paniekinimą, gal niekuomet nežinosime. Bet visi žinome, kad tas, kuris bando padaryti balandžio pirmos pokštą, kar tals palieka pats "April Fool" K.S.

Nederėtų taip užsigauti

Sutinku, kad A. B. yra "mūsų scenos pažiba". Niekad nesakiau, kad jis nėra pažiba. Rašiau tik, kad ir pažibos turi išmokyti savo partijas. "Fidelio" ir "Sikšnosparnio" niekur nelyginau "nei iš vaidybinės nei iš muzikinės pusės". Lyginau tik "iš žodžių nemo-kejimo pusės".

Autoriaus KS minimi "la, la, la" ir "ta, ta, ta", kur jie buvo reikalingi, nieko neturi bendro su išsiganusiomis pauzėmis ir žodžių praleidimu. Nežinau, ar p. KS buvo viena trečiadienį Martinique restorane, kur vienas solistas sumaišė himno žodžius. Tokių dalykų pasitaiko. Nereikia pykti, jei kas dėl to padaro pastabą. Nereikia, ypač, švaistyti piktais žodžiais. Silpnokas autoriaus bandymas nusižeminti iki "fool" lygio sarkazmo nepareikalauja nei didelio sumanumo, nei drąsos, kada pasirašoma inicialais.

Ką autorius žino apie mano muzikinį išsilavinimą? Juk ne visi kritikai turi būti vargoninkai. Jo minimų "nepaprastų gabumų" gal, daug ir nereikia kalbėti apie meną, kaip "žavingas ir turtingas" pastatymas.

Baigdamas noriu pakartoti sen. Goldwaterio kampanijoje vartotą posakį: "In your heart you know he is right". Right? A. Pužauskas

TRUMPAI

— Don Varno ir Dariaus — Girėno Amerikos Legiono postai turės žemės prakasimą dėl Vėliavų Alejos ("Avenue of Flags"). Tautinėse kapinėse sekmadienį, gegužės 2-ą dieną, 2-ą valandą po pietų. Yra numatyta pastatyti alėją su 50 vėliavų prisiminimui Amerikos karių, kurie išsilo į šiose kapinėse. Visuomenė yra kviečiama dalyvauti. Jeigu kas no rėtų įamžinti savo mylimą šeimoms narį arba giminę, užpirkdami vėliavą su stiebu, prašom skambinti komiteto pirmininkui, John Evans, tel. RE 7-8600 dėl smulkesnių informacijų.

— Dr. H. Armonas, Baltimore, Md., naujas lietuvių gydytojų žurnalas redaktorius, pakvietė J. Vytuvienę administratore ir inž. J. Okunį menininką priežiūrai. Artimiausias numeris išeis rugpjūčio mėnesį. Pasaulio lietuvių gydytojų s-gos pirm. dr. V. Paprockas yra kontakte su naujaisiais žurnalo pareigūnais.

— Antanas J. Shacka, kilęs iš Nashua, N. H., baigęs biznio administracijos mokslus Northern Michigan universitete ir tarnavęs Michigan banko skyriuje Lansing mieste, yra paskirtas jam vadovauti.

— Žurn. Emilija Čekienė, Woodhaven, N. Y., išleidžia savo straipsnių rinkinį, pavadinimą "Kad ji būtų gyva". Au torė yra Lietuvos atgimimo poeto Maironio giminės ainė.

— Kultūros Židings New Yorke pakvietė gastrolėms Toronto lietuvių jaunimo ansamblių "Birbynė". Koncertas įvyks Richmond Hill aukšt. mokykloje gegužės 1 d. 6 val. vak. Ansamblių vadovauja Dalia Skrinkaitė — Viskontienė.

— Poetas Stasys Santvaras, So. Boston, Mass., ruošia spaudai mirusio poeto Fausto Kiršos paliktus raštus. Juos išleis Lietuvių Raršytojų draugija.

— Sol. Iz. Motekaitienės Dainavimo Studijos tradicinis pavasario Koncertas įvyks š. m. balandžio 30 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Jaunimo Centro didžiojoje salėje, 5620 So. Claremont Ave., Čikagoj. Programa bus nauja, įdomi ir įvairi. Į ją įtrauktos lietuviškos ir pasaulinės meno dainos bei operų arijos, duetai, trio — bus mūsų scenoj girdimos pirmą kartą. Skambės naujausios parašytos lietuvių moterų kompozitorių dainos, palydimos smuiku ir pianinu. Skambės meno dainos, sukurios pačių mokinių žodžiais. Akompanuos Manigirdas Motekaitis. Visuomenė maloniai kviečiama gausiai dalyvauti. Įėjimas veltui.

Po programos visi bus pavalinti studentų tėvų padovanotais gardumynais ir kavute. (Pr).

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

EXPORT CLERK

To assist Export manager. Must be able to type. Good knowledge of export documents & correspondence. Knowledge of Spanish helpful.

Co. benefits.
327-3232
WM. COOPER & NEPHEWS, INC.

TYPIST — DICTAPHONE

Will train excellent typist for legal dictaphone work.

For appointment phone
FI 6-5800

HOUSEKEEPER WITH CHILDCARE

Live in. Suburban home, 2 weeks. 1 child age 2½. 5 days per week, exc. pay, free room & board. Some English necessary, must love children. Must be mature, dependable, recent references required. 282-7357 after 8 P. M.

GENERAL OFFICE

Pleasant surroundings, interesting work in hotel managers office. Able to meet public. Some shorthand necessary. Light dictation. Phone YA 7-5580 Ext. 283, for interview.

TYPIST

25 TO 30 YEARS OF AGE.
S. WEST AREA.
735-5544

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

DELICATESSEN COUNTER
Ice cream freezer, meat scale & pop cooler, \$50 to \$200.
721-3989 or 638-9423

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS

PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

BRICK BUILDING

store w/ 1-4 & 1-7 room apts. Fully rented. Good income. Vicinity 24th Place - Western.

Tel. 656-2160

BY OWNER

House on approx. 67' x 190' lot. Large bedroom upstairs & 1 down. Living room, dining room, 2 enclosed porches. Cer. tile bath, 2 car garage. Basement. Low 30's.

447-6291

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimais — Pilna apdrauda ZEMA KADNA

R. ŠERENAS

2047 W. 67th Pl. WILBROOK 5-8063

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išimokimo sąlygos.

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pardavimas, pirkimas, įvairūs draudimai.

BUD'S REAL ESTATE

BALYS BUDRAITIS

4307 So. Kedzie, Chicago

TEL. 254-5551

1339 State St., Lemont, Ill.

TEL. 257-5542

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775

(Currency Exchange įstaigų) Pigūs automobilių draudimai.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

Federalinių ir valstybės pajamų mokesčių apskaičiavimas

INCOME TAX

Nekilnojamo turto pirkimas - pardavimas

REAL ESTATE

PARAŠY PALLIULIMAS

NOTARY PUBLIC

Draudimo Informacijos

INSURANCE

ŠIMAITIS REALTY

2737 W. 43rd STREET

CL 4-2390

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

DAŽAU NAMUS
IS VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
L. RUDIS Tel. CL 4-1050

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

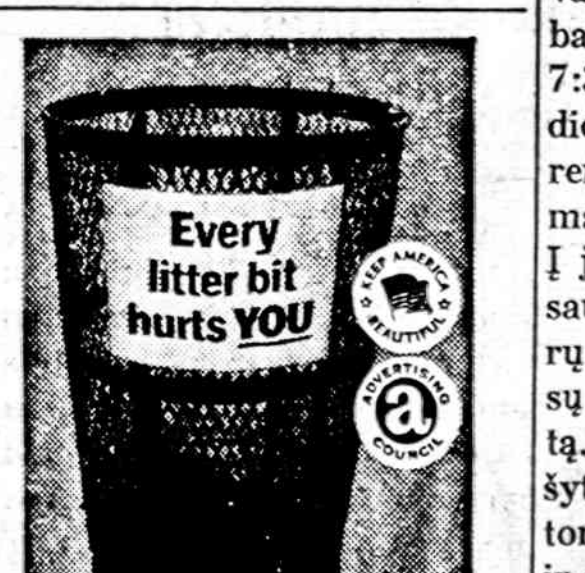
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
ZEL-ER'S PARCELS EXPRESS AND TEXTILE CO.
1721-23 W. Chicago Ave., Chicago, Ill. • Tel. MO 6-3985
Yra vieta automobiliams pasistatyti.
Didžiausias pasirinkimas anglišku medžiagų rūbams, šilko, nylo, moteriškų kostiumų, netinių, lietaulių ir įvairiausių kitų prekių už gerą kainą, nes siuntinių įstaiga ir krautuvi priklauso tiems patiems savininkams. Atidara ir sekmadieniais.

BRIGHTON
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
HOME LOANS INSURED SAVINGS
Serving the Lithuanian Community 57 years with personal attention
4071 ARCHER AVE. (WEST OF CALIFORNIA AVE.)
CHICAGO, ILLINOIS 60632 — TEL.: LA 3-8248

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOSVLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
E. ŽUKAUSKAS

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Litter doesn't throw itself away; litter doesn't just happen. People cause it—and only people can prevent it. "People" means you. Keep America Beautiful.

WHERE YOU BANK OR WORK